

Yttrande över *Ett land att besöka* - betänkande av utredningen Sveriges besöksnäring SOU 2017:95.

Näringsdepartementet har sänt ut ett betänkande av utredningen Sveriges besöksnäring. Utredningens namn är *Ett land att besöka* med underrubriken *En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring*. Syftet med uppdraget har varit att ge regeringen underlag för att stärka besöksnäringen som export- och jobbmotor i hela landet. I uppdraget har ingått att lämna förslag på en politik som skapar förutsättning för tillväxt, företagande och sysselsättning och som bidrar till att aktörerna gemensamt kraftsamlar inom besöksnäringen. Utredningen innehåller totalt 50 förslag. Utredningen ger bl a förslag på mål för politiken, en vision, en nationell strategi, strategiska insatsområden och organisation.

Norrtälje kommuns synpunkter på utredningen

I Norrtälje kommun är besöksnäringen en viktig bransch för kommunens tillväxt och besöksnäringföretagen är ett skyltfönster mot Stockholmsregionen, landet och omvärlden. Norrtälje kommun har Sveriges överlägset största fritidshusbestånd och har Sveriges populäraste landsbygd med över 30 000 boende på landsbygden och skärgården. I Norrtälje kommun växer landsbygdsbefolkningen årligen.

Besöksnäringen är ofta den enda näring som det offentliga väljer att stötta med både ekonomiska och personella resurser eftersom branschen är platsbaserad. Detta förhållande gör att besöksnäringen har höga förväntningar och krav på den offentliga sektorn. Å andra sidan ser den offentliga sektorn gärna att besöksnäringen ska bidra med lösningar på landsbygdsutveckling, skapandet av arbetstillfällen och platsutveckling. Det kan vara svårt för en kommun att navigera i detta komplexa landskap där samverkan är en avgörande framgångsfaktor men där samverkan ibland skapar otydlighet kring vem som har ansvar och rådighet för frågorna.

Norrtälje kommun anser att betänkandets intentioner är goda, i många delar mycket väl genomarbetade och instämmer i huvudsak i utredningens bedömningar och förslag

Samhällsplanering, infrastruktur och kollektivtrafik

Utredningen framhåller att turismen och besöksnäringen är i sin natur lokal och platsbunden. Besöksnäringens utveckling och tillväxt är beroende av god samhällsplanering där hänsyn tas till besöksnäringens behov av infrastruktur, kollektivtrafik på både land och vatten, hamnar, skyltning, parkeringsmöjligheter mm. En levande landsbygd och skärgård måste vara tillgänglig både för besökare, permanentboende, deltidsboende och sommarboende.

Kollektivtrafiken är utifrån hållbarhetsperspektiv att föredra och då bör stat, landsting och regioner få ett uppdrag att prioritera även besöksnäringens behov. I Stockholms län landsting ingår t ex inte besöksnäringen i transportuppdraget för skärgårdstrafik. Vidare är det svårt att rekrytera personal till avlägset men mycket attraktiva besöksmål om kollektivtrafiken inte är utbyggd och ändamålsenlig. En flexibel kollektivtrafik baserad på förnybara drivmedel behöver anpassas till områden där resenärsunderlaget är glest. Avropsstyrning, samtransport/-resande är exempel på åtgärder som behöver belysas. Vi välkomnar också tankar kring helt nya lösningar.

Utredningen framhåller på sid 242 att "...kollektivtrafikens möjligheter att stödja turism är komplex och behöver tas vidare med en utvecklad problemanalys, som kan peka på möjliga lösningar." På sid 257 berörs sjöfart inkl. inre vattenvägar och där skärgårdstrafiken spelar en dubbel roll då den är både kollektivtrafik och transportmedel för besökare. Vidare framhålls att tidtabeller publiceras för sent för att möjliggöra god planering för aktörer inom besöksnäringen. Norrtälje kommun vill understryka hur avgörande denna fråga är för kommunens tillväxt och utveckling. Norrtälje kommun anser att utredningen kunde problematisera samhällsplanering, infrastruktur, kollektivtrafik och transportsystem i ännu högre grad.

I alla län utom i Stockholm finns en regional turismfunktion. Detta försvårar möjligheten till ökat utbyte och samordning med övriga län. Norrtälje kommun välkomnar förslaget att utveckla samverkansstrukturer och ansvarsfördelning för arbetet med turism och besöksnäring i Stockholms län.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är av stor vikt för ökad tillväxt inom besöksnäringen. Utredningen lyfter fram förslag till kompetensutvecklande insatser till näringen. Det saknas emellertid förslag kring översyn och förändring av utbildningssystemet och matchning till näringslivets behov idag och i framtiden.

Vidare är det brådskande att hitta andra typer av samverkansformer för att lösa den idag akuta bristen på yrkesspecifik kompetens såsom t ex kockar.

Digital infrastruktur

Den digitala infrastrukturen ligger inte i ramen för utredningens uppdrag men Norrtälje kommun vill komplettera att den problembild utredningen ger exempel på finns i Värmland, Dalarna, Norrbotten m.fl. även gäller för Norrtälje kommun och således Stockholms län. Den digitala täckningen är av stor betydelse för att företag på landsbygden och skärgården och kan vara avgörande när turister väljer mellan destinationer att besöka.

Data, statistik och analys

Norrtälje kommun välkomnar utredningens ansats om att användbar data och analys är av största vikt för att förstå och beskriva turism och besöksnäring. Norrtälje kommun delar bilden av att det förutom inkvarteringsstatistik saknas jämförbar data på kommunal nivå. Norrtälje kommun ser behov av samordning och ett nationellt ledarskap kring statistik och där digitaliseringen bör ses som ett självklart verktyg för att förfina metoderna.

Naturturism

Norrtälje kommun ställer sig bakom förslaget det antas politiska mål och strategi för utveckling av naturturism som ska ske i samverkan med bl.a. kommunerna. Behovet av genomarbetade hållbarhetsstrategier är viktigt så att vi kan undvika liknande skador som ett ökat besöksstryck har orsakat på övriga håll i världen. I Norrtälje kommun utgör cykel, rid, kanot- och vandringsleder en viktig del av besöksnäringen och intresset för naturturism ökar. En led kan vara avgörande för företagande på landsbygden. Kommunen har också erfarenhet av svårigheterna att utveckla naturturismen då markägare väljer att sälja eller ändra inriktning för sitt markäggande. Norrtälje kommun hade önskat att utredningen hade valt att lägga förslag på hur ledturismen kan stärkas och utvecklas.

Norrtälje kommun den 27 februari 2018

Ulrika Falk
Kommunstyrelsens ordförande

Ulla-Marie Hellenberg
Kommundirektör